

יורד לאומנותו של חברו – Competing with someone who is pursuing a career (continued)

1. Rashi to Bava Batra 21b שאני

כיון שהכיר זה חורו ונתן מזונות בתוך מלא ריצתו בטוח הוא שילכדנו

Because he knows the fish's lair and puts food within its range of movement, he is certain to catch it.

2. Rabbi Moshe Feinstein (20th century USA), Igrot Moshe Choshen Mishpat 1:38

הנכון לע"ד שלא היה רשות לא להם ולא לשום אדם ליסד ביהכ"נ אחר במקום הסמוך, שע"י זה ודאי שהרבה מאלו שהיו הולכים אצלו כשלא היו מייסדים ביהכ"נ האחר ילכו לביהכ"נ האחר שיסדו, דיש בזה איסור מהפך בחררה ויורד לאומנות חברו... ואף שעדיין נשאר אצלו אנשים שמתפללים שם כיון שהוקטן המנין כל כך עד שאין לו כדי חייו והוזל ע"י זה ביהכ"נ שלו בהרבה מאד הוא ודאי קפוח הפרנסה שאסור. ומפורש כן ברש"י ב"מ דף ע"א ד"ה יורד דאף רק למעט מזונותיו של חברו אסור בדין יורד לאומנות חברו, משום דלמעט מכדי חייו הוא כפסוק לגמרי. ופשוט ש"כדי חייו" מיקרי כדרך ההוצאה לאנשים בינונים ממדרגתו בחשיבות...

In my humble opinion, it appears correct to say that neither they nor anyone else may establish another synagogue near the first, for this would cause many of those who had gone to the first, when there was no competition, to now attend the newly established synagogue. This involves the prohibition of "pursuing the cake" and entering another person's craft... And even though congregants still pray there, the *minyán* is so reduced that it lacks the ability to survive, and this synagogue is greatly reduced in value, and this is certainly a prohibited act of damaging livelihood. This is clearly stated in Rashi Bava Metzia 71, that even reducing someone's food [without eliminating it] is prohibited under the law of entering another person's craft, because reducing it below the survival level is like cutting it off entirely. And it is clear that "survival" means the ability to cover the expenditures of average people of his status...

3. Talmud, Bava Metzia 60a-b

משנה. רבי יהודה אומר: לא יחלק החנוני קליות ואגוזין ותינוקות, מפני שהוא מרגילן לבא אצלו. וחכמים מתירין. ולא יפחות את השער, וחכמים אומרים: זכור לטוב.

גמרא. מאי טעמא דרבנן? משום דקא מרווח לתרעא.

Mishnah: Rabbi Yehudah said: A store owner may not distribute parched grain and nuts to children, for this would accustom them to come to him. But the Sages permit.

[Rabbi Yehudah said:] And he should not reduce the rate. But the Sages say: He is remembered for the good.

Gemara: What is the logic of the sages? This will cause the rate to broaden.

4. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Laws of Neighbours 6:8

גר ממדינה אחרת שבא לעשות חנות בצד חנותו של זה, או מרחץ מצד מרחץ של זה יש להן למנעו, ואם היה נותן עמהם מנת המלך אינו יכול למנעו.

If a stranger from another land establishes a store beside his, or a bathhouse beside his, they may block him. But if he pays the king's tax with them, then he cannot block this.

5. Rabbi Moshe Sofer (18th-19th century Hungary), Chatam Sofer Choshen Mishpat 79

ואין ספק דדינא דבר מבואה נשתנה בגולה מאשר הי' כשישראל שרויין על אדמתן וארמון על משפטו ישב מ"מ ניתן רשות לחכמי הש"ס לדון בין איש וגרו והם אמרו וחקקו ונעשה דין תורה וגזל דאורייתא והם אמרו שת"ח יכול לקבוע רוכלתו באתרא דלאו דילי' כי ראו שאין בזה הפסד הישוב ועוד כל ישראל מחוייבי' להחזיקו על התורה...

There is no doubt that the law of the local resident has changed in exile from what existed when Israel resided in their land and the palace was empowered to practice justice. Still, permission was given to the talmudic sages to judge "between a man... and the one who comes to live among them." They stated and established and it became biblical law and biblically defined theft. And they said that a Torah scholar may establish his peddling site in a foreign city, because they saw that this would not harm the community, and because all Israel is obligated to support his Torah...

Summary

- Taking that which someone else was pursuing, where it is not a rare item
- Taking that which someone else had invested in, benefiting from their work
- Taking away someone's livelihood, where he had a right to expect non-competition

Case 1: Taking away an existing client

6. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Code of Jewish Law, Choshen Mishpat 237:2

אסור למלמד להשכיר עצמו לבע"ה שיש לו מלמד אחר בביתו, אם לא שיאמר בעל הבית: אין רצוני לעכב המלמד שלי.

A teacher may not hire himself out to an employer who already hosts another teacher in his home, unless the employer tells him, "I don't wish to continue to retain my current teacher."

7. Rabbi Yaakov Yeshayah Blau, Pitchei Choshen IV 7 footnote 46

ויש אומרים שהוא בכלל גזל, אלא שמכל מקום אין בעל הבית נפטר מלשלם לו שכרו, שהרי אינו יכול לחזור באמצע השכירות...

Some say that this constitutes theft, but the employer is not exempt from paying his salary, for he cannot recant in the middle of the job...

8. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Code of Jewish Law, Choshen Mishpat 333:2

נותן להם שכרן כפועל בטל, שאינו דומה הבא טעון לבא ריקן...

He pays them as an idle worker; one who carries a burden is not the same as one who is emptyhanded...

9. Rabbi Yaakov Yeshayah Blau, Pitchei Choshen IV 7 footnote 48

ומכל מקום נראה שמותר לאדם לפרסם ברבים שהוא עובד בתנאים נוחים, או שנותן שירות טוב יותר...

Still, it appears that one may publicize that he works for good terms, or provides better service...

10. Rashi to Bava Batra 22a **ולעלמא לייזבן**

יומא דשוקא הוה, והרבה באין ממקום אחר לקנות מן השוק, לפיכך אין בני העיר מעכבין גם על המוכרים להביא אומנותם ולמכור לנקבצים לשוק.

This was Market Day, when many came from elsewhere to buy in the market. Therefore, the townspeople cannot keep the merchants from bringing their wares and selling to those who gather in the market.

Case 2: Interfering during negotiations

11. Rabbi Moshe Isserles (16th century Poland), Code of Jewish Law, Choshen Mishpat 237:1

וכל זה [האיסור] לא מיירי אלא כשכבר פסקו הדמים שביניהם, ואין מחוסרין אלא הקנין. אבל אם מחוסרין עדיין הפסיקה, שהמוכר רוצה בכך והקונה רוצה יותר בזול, מותר לאחר לקנותו:

The entire [prohibition] applies only where they have agreed on the price and lack only *kinyan*. Where they have not set the price, for the merchant wishes to set this amount and the buyer wants less, another person may purchase it.

12. Rabbi Yehoshua Falk (17th century Poland), Sefer Meirat Einayim 237:7

דאל"כ יפסיד המוכר, דמיד שיבוא ישראל אחד לקנותו ויפסוק עליו פחות משווי יצטרך המוכר ליתן לו דאין אחר רשאי לקנותו!

Otherwise the merchant will lose, for as soon as one comes to buy and sets a price below its value, the seller will need to give him the item, for no one else may buy it!

13. Rabbi Yechiel Tauber (21st century USA), Meishiv baHalachah 207

כל זמן שלא הסיר המוכר את המודעה מהמכונית, מותר לאחר להוסיף עליו, דאיסור להפך הוא רק כשבא הלוקח [השני] בעצמו לקנותו מן המוכר, אבל אם המוכר מתחיל עם האחר, אפילו אם יודע שהראשון היה מהפך בו אין בו דין עני המהפך בהררה...

As long as he has not removed the notice from the car, another may offer more; the prohibition of *mehapech* is only where the [second] buyer comes on his own to buy it from the seller. Where the seller starts with another, then even where this buyer knows that the first was pursuing it, he does not have the status of בהררה.

Case 3: Interfering before the next term of service begins

14. Rabbi Akiva Eiger (18th century Poland), Commentary to Code of Jewish Law, Choshen Mishpat 237:2

שכרו הבעה"ב לזמן קצוב והקדים זה קודם כלות הזמן והשכיר עצמו לבעה"ב, אינו בכלל עני המהפך, זולת במלמד ששכרו בעה"ב על הישוב במקום שלא נמצא מלמדי' וחבורת אנשים, מסתמא דעת המלמד לא אזמן א' אלא על כמה ימים. (רש"ל)

Where the employer hires him for a set term, and the second one comes before the end of the term and hires himself to the employer, this is not בהררה - other than in the case of a teacher hired by an employer in a place where teachers and a community are not found. In that case, it is assumed that the teacher intended not one term, but a long time.